

Univerzita Karlova v Praze

Přírodovědecká fakulta

Katedra fyzické geografie a geoekologie

Oponentský posudek

Název práce: Vliv intercepce lesního porostu na akumulaci sněhu ve vybraných horských lokalitách v ČR

Autor práce: Ondřej Nedělčev

Oponent: Mgr. Kristýna Falátková

Předložená bakalářská práce se zabývá problematikou intercepce lesního porostu a jejím vlivem na akumulaci sněhu. První část práce je zaměřena na rešerši české i zahraniční literatury na téma intercepce tuhých srážek vegetací. V části druhé autor vyhodnocoval data z měření provedených v oblasti Krušných hor a Šumavy v období 2010-2015. Práce má 35 stran textu včetně 18 obrázků a 5 tabulek, čímž se řadí mezi práce spíše stručnější. Seznam použité literatury obsahuje 45 titulů, dále je uveden i seznam použitých databází a mapových serverů.

Hodnocení splnění cílů v zadání práce

Autor se při psaní své práce pevně držel cílů stanovených v zadání, což hodnotím kladně. Naplnit cíle se mu ve výsledku z převážné většiny podařilo – autor poměrně zdařile analyzoval naměřená data ze sněhové pokrývky v různých druzích lesa a na přílehlé volné ploše. Co se týče dalšího cíle, a to zhodnotit současný stav poznatků o intercepci a způsobech měření a výpočtu intercepce, zde postrádám autorovo hodnocení. Práce předkládá dostatek relevantních kapitol zabývajících se např. vlastnostmi sněhové pokrývky, vlivem meteorologických podmínek, evaporací a redistribucí sněhu zachyceného vegetací a v neposlední řadě i měřením a modelováním intercepce sněhu. Jde však spíše o soupis faktů, vlastní hodnocení autora je strohé či zcela chybějící.

Hodnocení práce s literaturou

Autor pro zpracování zadaného tématu použil dostatečné množství literatury, a to jak české, tak i zahraniční, což je chvályhodné. Tituly byly vybrány vhodně vzhledem k tématu i předpokládanému rozsahu bakalářské práce. Autor v teoretické části práce prokázal porozumění danému tématu, místy však tento dojem kazí nelogické uspořádání informací (text je pak hůře čitelný).

Co se týče citační etiky, zásadní problémy se zde neobjevují, mám však několik výhrad. Ne všechny citace v textu souhlasí s těmi v seznamu použité literatury na konci práce. Dva tituly zmíněné v textu v seznamu zcela chybí, ve čtyřech případech je odlišný rok vydání v textu a v seznamu, u dvou není jasné, zda jsou v seznamu vůbec citovány tituly zmíněné v textu. Chápu to ale spíš jako nepozornost, než jako záměrné opomenutí.

Dále dle mého názoru není vhodné citovat dosud neobhájenou bakalářskou práci (Blšťák, 2015 – pouze v textu, v seznamu literatury nezahrnuto). U 9 (10) případů v seznamu literatury chybí spoluautoři (je uveden jen první autor a „et al.“) – měli by být uvedeni minimálně první tři, pokud ale znáte všechny, není důvod je neuvést. Ne vždy je v textu jasné, k čemu se citace vztahuje, např. v kapitole 2.1 (Metamorfóza sněhové pokrývky) nebo 2.2 Ukládání sněhu v korunách stromů. A poslední připomínka: v diskusi zmiňujete definici LAI a citujete diplomovou práci O. Matějky (2015) – zde by bylo vhodnější uvést původní publikaci (např. Weiss et al. (2004) uvádí hned několik definic LAI s původními citacemi).

Hodnocení užitých metod a postupů

Použité metody jsou adekvátní, dobře popsány v kapitole 3.2 Měření dat a 3.3 Zpracování dat. Fyzicko-geografická charakteristika zájmových území je zpracována průměrně, místy je však popis příliš stručný nebo chaotický (popis klimatu). Podprůměrné kvality jsou některé mapové výstupy (obr. 9) a grafy (obr. 11). V tabulce 4 jsou špatně údaje o povodí Ptačího potoka (plocha povodí má být zhruba poloviční, délka rozvodnic zase dvojnásobná). Zde bych měla ještě několik otázek:

- Jaké bylo zapojení autora práce do měření v terénu?
- Proč jsou do kategorie „volná plocha“ zařazeny jak otevřené plochy (pole) v blízkosti lesa, tak i uzavřené plochy chráněné před větrem (mýtiny)? Není ve faktorech ovlivňujících akumulaci sněhu na zmíněných lokalitách příliš velký rozdíl?
- Mapy krajinného pokryvu jsou dílem autora nebo jsou zcela převzaty z jiné práce?

Hodnocení argumentace a interpretace

Co se týče argumentace, autor používá vhodnou terminologii a většinou je jeho argumentace logická. Kapitola s vlastními výsledky autora je bohužel poměrně stručná, k lepší interpretaci výsledků by napomohl jejich detailnější popis a větší snaha o vysvětlení získaných výstupů. Interpretace výsledků znázorněných na obr. 17 je místy zavádějící – je třeba odlišovat popis jednotlivých měření a křivky lineární regrese, která má zobecňující charakter.

Diskuse výsledků s odbornou literaturou by mohla být hlubší, zvláště když jsou některé z výstupů autorovy analýzy poměrně překvapivé. Při čtení textu je patrná snaha autora výsledky či možné nejistoty diskutovat, většinou jsou ale pouze zmíněny a podrobnější komentář chybí.

- Ve výsledcích zmiňujete, že od 300 mm SWE na volné ploše je v rozvolněném lese akumulováno více sněhu než na volné ploše. Pokuste se to, prosím, vysvětlit. (Je tento výsledek signifikantní?)
- Výsledky popisující změnu SWE v průběhu akumulační sezóny nejsou zcela ve shodě s výsledky ostatních studií, jak autor sám uvádí. Odůvodnění je pozdější datum prvního

měření a nezachycení začátku akumulčního období. Proč bylo tedy první měření uskutečněno až v lednu?

- Vztah LAI a L/VP byl v této práci vysvětlen z 20 %, v jiné, autorem zmíněné studii ze 70 %. Autor to odůvodňuje výskytem oblev v průběhu akumulční sezóny v českých povodích, existují i jiné možné důvody?

Hodnocení odborného přínosu

Závěry práce jsou stručně a jasně předloženy, vhodné by bylo zařadit více zdůvodnění (proč tomu tak podle autora je) a neopomenout i pochybnosti, které vyvstaly při diskusi výsledků.

Předložené výsledky mají jistý odborný přínos, který je přiměřený k povaze práce. Jedná se o zajímavá data, v případě autorova navázání na toto téma v rámci diplomové práce je potenciál odborného přínosu značný.

Hodnocení formální stránky

Co se formální stránky týče, hodnotím práci jako průměrnou. Text je logicky členěn do kapitol, působí vcelku upraveně, autor se vyvaroval většího množství překlepů a pravopisných chyb. Větším problémem byla špatná interpunkce, která znesnadňovala plynulé čtení a občas i značně ztěžovala pochopení textu. Také členění do odstavců bylo často nedostatečné, takže se v rámci jednoho dlouhého odstavce objevilo hned několik myšlenek, což působilo chaoticky a nepřehledně. Obrázky i tabulky měly jednotný styl, byly však nepříliš kvalitně zpracované. Především mapy povodí jsou malé, nelze z nich téměř nic vyčíst, legenda je skoro nečitelná. Již zmíněné klimatické grafy jsou nepřehledné.

Závěr:

Předloženou bakalářskou práci Ondřeje Nedělčeva hodnotím i přes výše zmíněné nedostatky v zásadě kladně a doporučuji ji k obhajobě, hodnocení bude navrženo v závislosti na průběhu obhajoby.

V Praze dne 8.6. 2015

.....
Mgr. Kristýna Falátková